

Izložba slika i crteža

Mirjana Lehner – Dragić

SVITANJA NA DUNAVU

Centar za kulturu Kladovo

1. maj 2014.

INTENZIVNO PONIRANJE

Mirjana Lehner Dragić: 'Ne smemo ih zaboraviti'
ciklus slika i crteža

...Zbivanja na milenijumskom toku Dunava zadobijaju duboku identifikaciju prepoznavanja famozne granice biblijskih razmara i sudara koji ne prestaje: između date dragocenosti ljudskog postojanja i onog stalno i neumitno pretećeg, isključivog i neljudskog.

...Mirjana Lehner Dragić likovnim prenosima vode, tla, vegetacije i rečne dubine pristupa i kroz realne izvore - fotografiski sačuvane dokumente ukupne istorijske nade pred tragedijom i sećanjem... Ne baveći se statistikom ili ilustrovanjem dokumenata, umetnica je prepuštena sopstvenim opredeljenjima, odslikavanjem spojeva prirode u biomorfizmu ljudskih, ali i nadenih arheoških i okružujućih sastojaka. Inventar vidljivosti slike izvire iz njenog ranijeg istraživanja likovnih dela

vezanih za arheološke nalaze Lepenskog vira, za nestanak autohtone civilizacije, sada prenesena ka novom času prinudno iskazane ode i spomena nasilnom nestajanju...

...Simbol ne samo svog, u tami vremena određljivog neolitskog porekla, arhaizam skulpture molitvenog čoveka iz Lepenskog vira postaje i prenosni modul, oličenje belega koji se u stihiji vremena premešta do sudsinskog zaustavljanja...

Mirjana Lehner Dragić svojim tematskim preispitivanjem i emotivno otvorenom kolorističkom ekspresijom poteza, jedinstvenom u srpskoj umetnosti poseduje autentičan simbolistički dar izoštrenih, ali nimalo napadnih prizora... Slike radene u akriliku i ulju, i istančani linearni crteži otud deluju sasvim indirektno... Neočigledna odlika vezana je za sekvinciranje lirike slikarstva pristupa u odnosima velikog i malenog, figure i stava i uskovitlane klime stapanja vode i vazduha. Intuitivno spontan i svojstven izraz postaje smer uspomene i pouke, gde je granica neizrecivosti onoga što označava Šoa, za budućnost data u intenzivnosti likovnog jezika Mirjane Lehner Dragić. April 2013. Nikola Šuica (prof.dr. - Fakultet likovnih umetnosti, Beograd)

MOJA RAZMIŠLJANJA

Čovek je osećao neodoljivu želju da bude pored vode. To nam dokazuju naselja iz najranijih vremena podizana u blizini reka. Snaga vode – njeno pozitivno zračenje i višestruka koristčoveku, značila je život.

U najrаниjem detinjstvu imala sam prve kontakte sa Dunavom jer me otac vodio sa sobom kada je išao na pecanje. Dobro se sećam da sam jedanput držala malu žabici na dlanu i posmatrala je, međutim, ona je brzo skočila i napustila moj dlan. Rano sam naučila da plivam. Nisam se plašila vode. Volela sam je.

Zapravo, moj pravi susret sa Dunavom bio je mnogo kasnije: kada sam sa arheologima odlazila na zaštitno iskopavanje, pre nego što su počeli radovi oko Đerdapa. Mesta, naši lokaliteti su se redali: Sip, Kladovo, Lepenski vir, Hajdučka vodenica. Međutim, od svih arheoloških nalaza na mene je Lepenski vir ostavio nezaboravne impresije. Do danas još uvek vidim začudujući i zastrašujući prostor pored ogromnog vira.

Danima sam crtala ostatke-fragmente među najstarijim kulturama i često razmišljala, dok držim predmet (fibule, deo keramike ili nakit) što je taj naš daleki predak razmišljao I osećao dok ga je stvarao. Osećam da su nas spajale slične misli iako je vremenska distanca bila ogromna. Pored toga oplipljivog – materijalnog, bogatila sam se još jednim novim iskustvom. To su bile legende koje i sada "žive" u tom narodu. Tada sam saznala za majku-Pumu zaštitnicu koja se javi kao plast sena ili drvo... Zatim, da u Dunavu živi Duh vode u obliku ribe, koji se ponekad pretvori u pticu i narušta vodu...

Kao dete grada imala sam neodoljivu potrebu da se što više približim prirodi, zato su mi i stihovi Stevana Raičkovića bili vrlo bliski. Njegove zbirke pesama nosila sam sa sobom i na marginama knjige ilustrovala. On, u jednoj pesmi posvećenoj vodi kaže, da kada prilazi vodama učini mu se da postane kao one. Taj osećaj duboko je živeo u njemu.

Niz godina posvetila sam temama o očuvanju prirode. Veliki broj mojih izložbi imale su ekološki značaj. U meni je duboko usaćena velika i iskrena potreba, da se sačuva priroda od propadanja-razaranja i uništenja. Ova izložba posvećena je vodi-Dunavu sa željom da nam da snage i optimizma u nastojanju da našim radom i zalaganjem sačuvamo lepotu voljene reke.
Mirjana Lehner Dragić

Mirjana Lehner – Dragić rođena je u Beogradu 1963. Diplomirala je na Akademiji primenjenih umetnosti, odsek grafike, u klasi profesora Mihajla Petrova. Po završetku studija bavila se, pored slikarstva, ilustrovanjem i opremom knjiga i likovno-pedagoškim radom. Član je ULUPUDS-a od 1970. godine. Niz godina bila je saradnik Arheološkog muzeja Srbije, Zavoda za zaštitu kulturnih spomenika Novog Sada, Zavoda za zaštitu kulturnih spomenika Jugoslavije, Muzeja grada Beograda, Odeljenja za arheologiju Filozofskog fakulteta u Beogradu. U Jevrejskoj opštini Beograd vodila je likovnu sekciju Leon Koen, a za pozorište *Kralj David* uradila je niz scenografija. Godišnju nagradu ULUPUDS-a dobila je za izložbu *Mostovi života* (1993) i *Čipke moje tetka Erne* (2003). Sinagoga kao umetničko nasleđe (2006).

Značajne samostalne i grupne izložbe:

Forme, 1970. Beograd; *Poster za dečiju sobu*, 1973. Beograd, 1974. Novi Sad; *Obnavljanje*, 1987. Vukovar; *I tu je prošao čovek*, 1988. Atina -

Međunarodni kongres "Bios in the next millenium"; *Od varnice do požara*, 1990. Bor; *Dunav*, 1992. Beograd; *Mostovi života*, 1993. Beograd; *Čipke moje tetka Erne*, 1994. Beograd; *Njih ne smemo zaboraviti*, 1998. Beograd, 2000. Beograd; *Sinagoga kao umetničko nasleđe*, 2006. Pančevo, Zrenjanin, 2007. Sombor, 2008. Beograd; *Sarajevska Hagada kao inspiracija*, 2008. Beograd, 2009. Užice; *Sarajevska Hagada kao inspiracija i sinagoge*, 2011. Niš; *Put ka svetlosti*, 2011. Beograd. Zlatno pero, Oktobarski salon, Crtež i mala plastika,...

Izloženi radovi: Iz ciklusa „Gradovi na Dunavu“, „Legende o Dunavu“, „Lepenski vir“. Radovi su izvedeni u tehnikama: crtež, akvarel, akrilik, ulja.

